

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
DERS ALMA, SINAVLAR, DERS GEÇME, BAŞARI VE NOTLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ YÖNERGESİ
(Senato: 21 Haziran 2017- 2017/11-5)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu yönergenin amacı, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi bünyesindeki ön lisans ve lisans programlarında ders alma, sınavlar ve ders geçmeye yönelik ölçme-değerlendirme konularına ilişkin kurallar ile uygulama usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu esaslar, tıp fakültesi ve dış hekimliği fakültesi hariç olmak üzere, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğine tâbi fakülte, yüksekokul, meslek yüksekokullarındaki ölçme ve değerlendirme uygulama usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu yönergede geçen;

- a) Üniversite: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi,
  - b) Senato: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Senatosunu,
  - c) Birim: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesine bağlı fakülte, yüksekokul, ve meslek yüksekokulunu,
  - d) Yönetmelik: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğini,
  - e) MDS: Mutlak Değerlendirme Sistemini,
  - f) BDS: Bağıl Değerlendirme Sistemini,
  - g) HBN: Dönem Sonu Ham Başarı Notunu,
  - h) YSAL: Yarıyıl sonu/Yıl sonu/Bütünleme Sınav Notu Alt Limitini,
  - i) Program: Diploma Programını,
  - j) DKL: Değerlendirmeye katma limitini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ders Alma

Ders alma

MADDE 5 – (1) Üniversiteye kayıtlı tüm öğrenciler, her eğitim-öğretim yarıyılında başlangıcında akademik takvimde belirtilen süre içerisinde zorunlu ve seçmeli dersler için ders kaydı yapmak zorundadır.

(2) Bir programın birinci sınıfında öğrenime başlayan öğrenciler, kayıt oldukları yarıyıla ait tüm dersleri almakla yükümlüdürler.

(3) Öğrenciler, başarılı olmadıkları dersleri almak koşuluyla ve/veya not yükseltmek amacıyla tekrar aldıkları derslerle birlikte buldukları yarıyıldan ders alabilirler.

(4) (**Değişik: Senato 23/10/2019-2019/17**) Fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında, ön koşullu derslerin koşulunu yerine getirmek şartıyla; genel not ortalaması 2.50 ve üzeri olan öğrenciler bir üst yarıyıldan/yıldan ders alabilirler.

(5) Bir yarıyıldan; dönemindeki derslerle beraber, alt yarıyıllardan alınamayan, başarısız olunan, not yükseltmek amaçlı alınan ve bir üst yarıyıldan alınan dersler de dâhil olmak üzere en fazla 46 AKTS kredisi ders alınabilir. Bir yarıyıldan alınacak ders kredisi, hiçbir şekilde 46 AKTS'yi aşamaz.

(6) Birimler tarafından hazırlanan ders programında çıkarılan derslere ders kaydı yapılamaz.

(7) Bir dersten (FF), (FD), (YS) veya (DS) alan veya dersi normal döneminde alamayan öğrenciler, bu dersi verildiği ilk dönemde almak zorundadırlar. Bu dersler seçmeli veya sonradan programdan çıkarılan dersler ise, öğrencilerin, bunların yerine ilgili yönetim kurulu kararı ile belirlenen dersleri almaları zorunludur.

(8) Bir dersin açılmaması veya programdan kaldırılması halinde kaldırılan ders, yönetim kurulu kararı ile aktif müfredattaki bir derse notu ile birlikte eşdeğer sayılarak intibakı yapılır

(9) Öğrenciler süresi içinde ve usulüne uygun olarak kaydolmadıkları derslere devam edemez ve bu derslerin sınavlarına giremezler. Kaydolmadığı dersin sınavına giren öğrencinin sınav notu iptal edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınavlar

Sınavlar

MADDE 6 – (1) Öğrencilerin ders geçme ve mesleki yeterliliklerini kazanma durumlarının ölçme ve değerlendirilmesi yapılan sınavlarla belirlenir.

(2) Sınavlar; ara sınav, yarıyıl içi çalışmaları, staj, mazeret sınavı, yarıyıl sonu sınavı, yılsonu sınavı, bütünleme sınavı ve tek ders sınavıdır.

(3) Yarıyıl sonu sınavları, yarıyıl esasına göre eğitim-öğretim yapan fakülte ve yüksekokullarda her iki yarıyıl sonunda; yılsonu sınavları, yıl esasına göre eğitim-öğretim yapan fakültelerde yılsonunda yapılır.

(4) Staj ve uygulama sonunda sınav yapma mecburiyeti olan fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında bu sınavların nasıl yapılacağı ilgili birim kurulları tarafından belirlenir.

(5) Sınavlar; yazılı, sözlü, hem yazılı hem sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir. Sınavların nasıl yapılacağı, dersi veren öğretim elemanı tarafından yarıyıl başında öğrencilere duyurulur. Ancak sınavlar belgelendirilebilecek şekilde yapılmalıdır.

(6) Ara sınav, yarıyıl içi çalışmaları ve yarıyıl sonu sınavı notları 100 puan üzerinden verilir.

(7) Yarıyıl içi, yarıyıl/yılsonu ve bütünleme sınav programları, dekanlıklar, yüksekokul ve meslek yüksekokulu müdürlükleri tarafından hazırlanır ve sınavlardan en az iki hafta önce birim web sitesinden ilan edilir ve yazılı olarak Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına gönderilir.

(8) Sınavlar, o dersi vermekle görevli öğretim elemanları tarafından yapılır. Görevli öğretim elemanının sınav döneminde üniversitede bulunmaması halinde sınavın kimin tarafından yapılacağı ve değerlendirileceği, ilgili bölüm başkanının önerisi üzerine fakülte yüksekökolü yönetim kurullarınca kararlaştırılır.

(10) Tekrarlanan derslerde en son alınan not geçerli olup, not ortalamaları son alınan not üzerinden hesaplanır.

(11) Not ortalamasına katılmayan dersler eğitim-öğretim planında belirtilir. Sınav gerektirmeyen eğitim-öğretim çalışmaları ilgili akademik kurulca tespit edilerek eğitim-öğretim planında belirtilir.

(12) Sınavlar Cumartesi ve Pazar günleri de yapılabilir.

Ara sınav ve yarıyıl içi çalışmaları

MADDE 7 – (1) Bir dersten her yarıyıl bir ara sınav mecburi olup, diğeri yarıyıl içi çalışmaları şeklinde yapılabilir.

(2) Yarıyıl içi çalışmaları proje, seminer, arazi çalışmaları, kısa sınav, ödev, laboratuvar veya ikinci bir ara sınavdan oluşabilir.

(2) Ara sınavın ve yarıyıl içi çalışmaların birlikte harf notuna katkısı % 40'dır.

(3) Ara sınav ile yarıyıl içi çalışmaların nasıl değerlendirileceği yarıyıl başında bölüm başkanlığına sunulur ve öğrenciye duyurulur. Bir sınıf düzeyi dersleri için bir günde ikiden fazla sınav yapılmayacak şekilde program hazırlanır.

(4) Proje, bitirme çalışması ve seminer derslerinin yarıyıl içinde nasıl değerlendirileceği ilgili fakülte/yüksekökolü kurulu kararı ile belirlenir.

(5) Haklı ve geçerli görülen bir mazeretle ara sınava giremeyen öğrencilere, yarıyıl içerisinde bir mazeret sınavı hakkı yapılır.

(6) Mazeret sınavında alınan not, ara sınav notu olarak verilir. Mazeretsiz olarak sınavlara girmeyen öğrencilere 0 (sıfır) verilir.

Yarıyıl sonu sınavı

MADDE 8 – (1) Yarıyıl sonu sınavları; ilgili dekanlıklar, yüksekökolü ve meslek yüksekökolü müdürlükleri tarafından ilan edilen yer, tarih ve saatlerde yapılır.

(2) Bir dersin yarıyıl sonu sınavına girebilmek için, o derse kayıtlı olmak ve ilk defa alınan derslerin en az % 70'ine, uygulama ve/veya laboratuvarların en az % 80'ine katılmak zorunludur. Bu şartları yerine getiremeyen öğrenci yarıyıl sonu sınavına alınmaz. Bu öğrenciye (DS) devamsız harf notu verilir.

(3) Bir dersten yarıyıl sonu sınavına girme şartını bir kere yerine getiren öğrenciden, bu dersi daha sonraki yarıyılarda tekrarlaması durumunda devam şartı aranmaz.

(4) Yarıyıl sonu sınavının harf notuna katkısı % 60'dır.

(5) Yarıyıl sonu sınavına girmeyen öğrencilere 0 (sıfır) verilir.

Bütünleme sınavı

MADDE 9 – (1) Öğrenciler, her yarıyılın sonunda, başarısız, yetersiz veya şartlı başarılı olduğu DC, DD, FD, FF, YS notlu derslerden bütünleme sınavına girebilir. Bütünleme sınavı sonrası verilen harfli not, o dersin yarıyıl sonu sınav notu yerine geçer.

(2) Bütünleme sınavına girebilmek için; sınavların yapılacağı eğitim-öğretim yılında ilgili derslere kayıt yaptırmak ve bu derslerin yarıyıl sonu sınavına girebilme şartlarını yerine getirmiş olmak zorunludur. Bütünleme sınavlarına giremeyen öğrencilere mazeret sınav hakkı verilmez.

(4) Bir dersin bütünleme sınavına girmeyen öğrencilerin harf notu, yarıyıl sonu harf notu olarak kalır. Bütünleme harf notları not ortalamasına katılır.

(5) Bir dersin devam koşulunu yerine getiren ancak yarıyıl sonu sınavına girmeyen öğrenci bütünleme sınavına girebilir. Bütünleme sınavında da yarıyıl sonu sınavı not limiti uygulanır. Bütünleme sınavı için ara sınav, yarıyıl içi çalışmalar ve bütünleme sınav notunun ağırlıkları dikkate alınarak harfli başarı notu belirlenir.

Tek ders sınavı

MADDE 10 – (1) Mezun olmak üzere sadece bir başarısız dersi kalan veya mezuniyet durumunda olup GNO 2.0 altında olduğu için mezun olamayan öğrencilere seçeceği bir dersten bir defaya mahsus olmak üzere tek ders sınavı hakkı verilir.

(2) DS (Devamsız) dersi olan öğrenciler tek ders sınavına giremez.

(3) Tek ders sınavına girilecek derse daha önce ders kaydı yapılarak devamı alınmış olmak ve tek derse gireceği dönemin katkı payını/öğrenim ücretini yatırmış olmak koşulu aranır.

(4) Tek ders sınavı her yarıyıl sonunda, sınavların bitiminden sonra, akademik takvimde belirtilen tarihlerde yapılır.

(5) Tek ders sınavda alınan harf notu, öğrencinin sınavdan aldığı notun mutlak sisteme göre karşılığıdır ve o dersin yarıyıl başarı notudur.

(6) Tek ders sınavına girmeyen öğrencinin mazeret sınavı hakkı yoktur.

Mazeret sınavı

MADDE 11 – (1) Mazeret sınavı, sadece ara sınavlar için olmak üzere ilgili kurullarca mazereti kabul edilen öğrenciler için uygulanır. Ara sınav için mazeret sınavı, yarıyıl içerisinde yapılır. Mazeret sınavı yapılması, ilgili yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

(2) Haklı ve geçerli nedenlere dayalı mazereti dolayısıyla, bir sınava katılamayan ve mazeret belgelerinin düzenledikleri tarihi izleyen beş iş günü içerisinde durumunu belgeleyerek başvuruda bulunan öğrencilere, mazeretlerinin ilgili yönetim kurulunca uygun görülmesi durumunda sınavına giremediği dersler için bir defaya mahsus mazeret sınavı hakkı verilir. Mazeret belgelerinin bölüm başkanlıklarına verilmesi zorunludur. Bu sürenin dışında yapılan başvurular işleme konulmaz. Mazeret sınavlarına girmeyen öğrencilere yeni bir mazeret sınavı hakkı verilmez.

Bitirme çalışmaları

MADDE 12 – (1) Bitirme çalışması, öğrencinin sonucu istenen bilgi ve beceri düzeyine eriştiğini gösteren bir veya birden fazla öğretim elemanı gözetiminde yapılan çalışmadır.

(2) Bitirme çalışması konusunun verileceği yarıyıl ile çalışmanın yapılması, yürütülmesi, teslimi, jürinin oluşturulması ve çalışmanın yarıyıl ve yarıyıl sonu değerlendirilmesi ilgili esaslar KSÜ Lisans Bitirme Tezi ve Seminer Yönergesi hükümlerine göre yürütülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Notların Verilmesi ve Saklanması, Sınavların Değerlendirilmesi, Sınav Sonuçlarının İlanı, İtirazlar ve Notlar Notların verilmesi ve saklanması

MADDE 14 – (1) Harf notları, öğretim elemanı tarafından, öğrenci otomasyon programı üzerinden not girişini tamamlandı

notların öğrenci bilgi sisteminde harf notunun hesaplanarak sonuçlandırılması ile kesinleşir. Sınavların bitimini izleyen beş iş günü içerisinde harf notları ile ilgili işlemlerin tamamlanması zorunludur.

(2) İlgili öğretim elemanı öğrenci otomasyon programında sonuçlandırılmış ve ilan edilmiş notları iki suret olarak programdan alır ve imzalar. İmzalı not listelerin bir nüshası ve derse ait imzalı öğrenci devam çizelgesi ilgili fakülte dekanlığı, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürlüğünde, diğer nüshası ise Öğrenci İşleri Daire Başkanlığında muhafaza edilir. İmzalı not listeleri akademik birimde süresiz saklanır.

(3) Sınav evrakları dört yıl süreyle fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu arşivinde saklanır.

Sınavların değerlendirilmesi ve başarı notları

MADDE 15 – (1) Bir öğrencinin bir dersten başarı notu; o derse ait yarıyıl içi çalışmalarında gösterdiği başarı düzeyi, ara sınavların not ortalaması ve yarıyıl sonu veya yılsonunda aldığı not birlikte değerlendirilerek sınıfın başarı düzeyine göre bağlı değerlendirme sistemi ile belirlenir. Bağlı değerlendirme koşulunu taşımayan sınavlar mutlak sistemle değerlendirilir. İlgili öğretim elemanı uygun gördüğü takdirde; derse bağlı ödev, laboratuvar ve proje çalışmaları ile kısa sınavlar ikinci bir ara sınav olarak değerlendirilebilir.

(2) Bu değerlendirmede ara sınavın ve yarıyıl içi çalışmaların birlikte harf notuna katkısı % 40; yarıyıl sonu veya yılsonu sınavından alınan notun başarı notuna katkısı % 60 olarak alınır.

(3) İlgili öğretim üyesi tarafından öğrencilere her ders için 100 puan üzerinden verilen ham başarı notları, öğrenci otomasyonu bağli değerlendirme sistemi ile harf notu şekline dönüştürülerek bir yarıyıl sonu veya yılsonu-başarı notu verilir.

(4) (**Değişik:Senato 20/10/2021-2021/22-1**) Harfli notlar, başarı notu, değerlendirme ve not aralıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Harfli Notu	Başarı Notu	Değerlendirme	Puan
AA	4.00	Başarılı	88-100
BA	3.50	Başarılı	79-87
BB	3.00	Başarılı	71-78
CB	2.50	Başarılı	63-70
CC	2.00	Başarılı	55-62
DC	1.50	Koşullu Başarılı	47-54
DD	1.00	Koşullu başarılı	40-46
FD	0.50	Başarısız	31-39
FF	0.00	Başarısız	0-30
YE	-	Yeterli	-
YS	-	Yetersiz	-
DS	-	Devamsız	-
MF	-	Muaf	-

(5) Bu değerlendirmeler sonucunda;

a) Bir dersten AA, BA, BB, CB veya CC notlarından birini almış olan bir öğrenci o dersi başarmış sayılır.

b) Bir dersten DC veya DD alan bir öğrenci en az 2.00 GNO ya erişmiş olmak koşulu ile o dersi başarmış sayılır.

c) Bir dersten FD veya FF alan bir öğrenci o dersi başaramamış sayılır.

(6) Kredisiz derslerin ve stajların değerlendirmesi, devamsızlık ve mazeretli durumlarda aşağıdaki notlardan birisi verilir:

a) (MF) Muaf notu: Yatay veya dikey geçiş yolu ile veya ÖSYS ile Üniversiteye kaydolun öğrencilere, daha önce almış oldukları ve denkliği, bölüm başkanlığının önerisi üzerine birim yönetim kurullarınca kabul edilen ve rakamsal notu bulunmayan derslere verilir.

b) (YE) Yeterli notu: Staj çalışmasını başarı ile tamamlayan öğrencilere verilir.

c) (YS) Yetersiz notu: Staj çalışmasında başarısız olan öğrencilere verilir.

ç) (DS) Devamsız notu: Derse devam yükümlülüklerini yerine getirmeyen öğrencilere verilir.

(7) (YE), (MF) ve (YS) notu not ortalaması hesabında dikkate alınmaz. (DS) notu, not ortalaması hesabında (FF) notu gibi işlem görür.

(8) Sınavlarda kopya çeken ve sınava hile karıştıran öğrenciye, o sınav için 0 (sıfır) notu verilir ve hakkında tutanak tutularak disiplin soruşturması açılır.

(9) Her yarıyılın sonunda ilgili fakülte veya yüksekokul kurulu tarafından sınavlar ve diğer çalışmaların genel bir değerlendirilmesi yapılır ve ders bazında yapılan başarı değerlendirme sonuçları kalite sürekliliği ve iyileştirilmesi amacıyla Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına gönderilir.

Sınav sonuçlarının ilanı ve itiraz

MADDE 16 – (1) Ara sınav, mazeret sınavı, yarıyıl sonu sınavı, yılsonu sınavı sonuçlarının, sınavların bitiş tarihinden itibaren en geç beş iş günü içerisinde elektronik ortamda ilan edilmesi zorunludur. Bütünleme sınavı ve tek ders sınavı ise sınavın bitiminden itibaren en geç üç gün içerisinde elektronik ortamda ilan edilir. Ancak Senato kararıyla sınavların ilan tarihlerinde değişiklik yapılabilir.

(2) Sonuçlandırılan sınav sonuçları, maddi hata durumunun belirlenmesi dışında değiştirilemez.

(3) (**Değişik: Senato 04.08.2021 tarih 2021/13-1**) Öğretim elemanı tarafından öğrenci otomasyon programı üzerinden ilan edilen notlar ile ilgili herhangi bir maddi hatanın yapılmış olması halinde; öğrenciler veya öğretim elemanları sınav sonuçlarının ilanından itibaren en geç beş iş günü içerisinde bölüm başkanlığına yazılı olarak başvurabilirler. İlgili öğretim elemanı tarafından sınav evrakının incelenmesi sonucunda maddi hata tespit edilirse, durum belgeleriyle birlikte bölüm başkanlığına yazılı olarak bildirilir. İlgili bölüm başkanlığının görüşü de alınarak ilgili yönetim kurulunca not düzeltme kararı alınır. Alınan karar Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına gönderilir. Maddi hata olmadığı anlaşılırsa, durum ilgiliye bildirilir. Bu işlemlerin en geç 5 işgünü içerisinde sonuçlandırılıp ilgili öğrenciye birimi/bölümü tarafından yazılı olarak bildirilmesi zorunludur.

(4) Sonuçlandırılmış harfli başarı notuna ve sınıf not ortalamasına itirazda bulunulamaz.

Dönem not ortalaması ve genel not ortalaması

MADDE 17 – (1) Öğrencilerin başarı durumu her yarıyıl sonunda öğrenci otomasyon programı üzerinden hesaplanarak belirlenir. Bir öğrencinin bir eğitim-öğretim çalışmasından aldığı ağırlıklı AKTS kredi değeri, o çalışmanın AKTS kredi değeri ile aldığı yarıyıl harf notu katsayısının çarpımı yoluyla elde edilir.

(2) Herhangi bir yarıyılın not ortalamasını bulmak için; o yarıyıldaki öğrencinin kayıt olduğu ve not ortalamalarına katılan her bir dersin AKTS değeri, o dersten alınan notun katsayısı ile çarpılarak bulunan değerler toplanır ve elde edilen toplam kredi değeri, bu derslerin toplam AKTS değerine bölünür. Elde edilen ortalama virgülden sonra iki hane olarak gösterilir.

(3) Genel not ortalaması öğrencinin Üniversiteye girişinden itibaren almış olduğu ve kayıtlı bulunduğu bölüm/programda geçerli olan derslerin ve çalışmaların tümü dikkate alınarak aynı yöntemle hesaplanır. Gerek yarıyıl ve gerekse genel not ortalamasında verilen tüm harfli notlar esas alınır. Not ortalamalarının hesaplanmasında tekrar edilen derslerden alınan en son harf notu esas alınır. Bütün notlar öğrencinin not belgesinde gösterilir.

Başarılı ve başarısız öğrenciler

MADDE 18 – (1) Bulunan yarıyıl sonu veya yıl sonu itibarıyla genel not ortalaması en az 2.00 olan öğrenci başarılı, genel not ortalaması 2.00 dan az olan öğrenci başarısız sayılır. Burs veya kredi alan öğrencilerin başarı durumu genel not ortalaması değerlerine göre belirlenir.

Onur ve yüksek onur öğrencileri

MADDE 19 – (1) Müfredatındaki dönemlere ait tüm dersleri almış, dönem uzatmamış, disiplin cezası almamış ve başarısız dersi (FF, FD, DS, YS) bulunmamak kaydıyla;

a) Her eğitim-öğretim yarıyılı sonunda dönem not ortalaması 3.00-4.00 arası olan öğrenciler onur öğrencisi,

b) Mezuniyet aşamasında genel not ortalaması 3.50-4.00 arasındaki öğrenciler yüksek onur öğrencisi, sayılırlar.

(2) Bu öğrencilerin listesi her eğitim-öğretim yarıyılı sonunda akademik birimlerce ilan edilir.

Genel not ortalamasının yükseltilmesi

MADDE 20 – (1) Genel not ortalamasını yükseltmek isteyen öğrenciler daha önce aldıkları ve başarılı oldukları dersleri o derslerin verildiği yarıyıldaki tekrarlayabilirler. Ancak bu durumda, öğrencilerin derse kayıt yaptırmaları şarttır. Başarılı dersin tekrarında devam şartı aranmaz. Genel not ortalaması hesabında, tekrarlanan derste alınan en son not geçerlidir. Not yükseltmek için yeniden alınan bu derslerde öğrenciler derse ikinci kez alıyormuş gibi işlem görür.

Mezuniyet ve Diploma

MADDE 21 – (1) Bir öğrencinin mezun olabilmesi için izlemekte olduğu programı en az 2.00 genel not ortalaması ile tamamlaması ve müfredata göre alması gereken tüm zorunlu ve seçmeli dersleri alarak başarılı olması zorunludur.

(2) (**Değişik:Senato 11/09/2019-2019/14**) Öğrenim programlarını başarı ile tamamlayan öğrencilere, programın tamamlanmasını takip eden sınav dönemi sonunda diplomaları verilir. Diplomalar hazırlanmaya kadar, gerektiğinde öğrencilere geçici mezuniyet belgesi verilebilir.

İlişik kesme

MADDE 22 – (1) Öğrencinin, ilgili mevzuat hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarılma cezası almış olması veya kendi isteği ile kaydının silinmesini yazılı olarak istemesi durumunda Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(2) 2547 sayılı Kanununun 44 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde aşağıda belirtilen süreler içerisinde devam ve başarı şartlarını yerine getiremeyen öğrencilerin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

a) Yükseköğretim Kurulunun onayı ile dört yıl üst üste katkı payı veya öğrenim ücretinin ödenmemesi ile kayıt yenilenmemesi nedeniyle öğrencilerin ilişkileri kesilir.

b) Azami süreler sonunda devamsız (DS) derse veya müfredatından hiç almadığı dersi olan öğrencinin

c) Azami süreler sonunda mezun olabilmek için son sınıf öğrencilerine, başarısız (FF, FD, YS) oldukları bütün dersler için iki ek sınav hakkı verilir. Bu sınavlar sonunda başarısız ders sayısını beş derse indiremeyenlerin,

d) Azami süreler sonunda beş ders için üç yarıyıl, ek sınavları almadan beş derse kadar başarısız olan öğrencilere dört yarıyıl sonunda başarısız ders sayısını bir derse düşüremeyenlerin,

e) Azami süreler sonunda mezun olabilmek için genel not ortalamasını elde edemeyen veya tek başarısız dersi olan öğrenciler; açılacak sınavlara, üst üste veya aralıklı olarak toplam üç eğitim-öğretim yılı hiç girmemesi durumunda, sınırsız sınav hakkından vazgeçmiş sayılır ve ilişkisi kesilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Notların Değerlendirilmesi

Değerlendirme Sisteminin Belirlenmesi

MADDE 23 - (1) Lisans ve Önlisans programlarında bu yönergenin 32. Maddesindeki şartların gerçekleşmesi durumunda ölçme ve değerlendirme Bağlı Değerlendirme Sistemine (BDS) göre yapılır. Bu yönergenin 32. Maddesindeki şartların gerçekleşmemesi durumunda ise Mutlak Değerlendirme sistemi (MDS) kullanılır. Ayrıca staj dersleri bu yönergenin 15. maddesinin 6. fıkrasına göre değerlendirilir.

Notların Hesaplanması

MADDE 24- (1) Her iki değerlendirme sisteminde notların hesaplanmasına ilişkin işlemler öğrenci bilgi sistemi programıyla yapılır.

Öğretim Elemanlarının Sorumluluğu

MADDE 25 - (1) Dersin sorumlu öğretim elemanları, öğrencilerinin notlarının belirlenen süreler içinde öğrenci bilgi sistemine girilmesinden, ilanından ve sonuçlandırılmasından sorumludur.

Devamsız Öğrencilerin Durumu

MADDE 26 - (1) Devamsız öğrenciler, Yarıyılsonu / Yılsonu / Bütünleme sınavlarına giremezler ve bu öğrencilere “DS” harf notu verilir.

Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme Sınav Notu Alt Limiti (YSAL)

MADDE 27 - (1) (**Değişik:Senato 20/10/2021-2021/22-1**) Bağlı Değerlendirme Sisteminde yarıyıl içi ara sınav notlarına bakılmaksızın öğrencilerin başarı notunun hesaplanabilmesi için Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavından **100** üzerinden en az **40** almaları gerekir. Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınav notu **40**'ın altında kalan öğrenciler bağlı değerlendirme sistemi tarafından değerlendirilmeye alınmaz ve doğrudan başarısız sayılır. Bu öğrencilere doğrudan **FF** notu verilir.

Dönem Sonu Ham Başarı Notunun (HBN) Hesaplanması

MADDE 28 - (1) HBN, öğrencilerin yarıyıl içi ara sınav ve Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavlarının ağırlıklı aritmetik ortalamasıdır. HBN'nin hesaplanmasında yarıyıl içi ara sınavdan elde edilen puanın yüzde 40'ı, Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavlarından elde edilen puanın yüzde 60'ı alınır.

(2) Bütünleme sınavının değerlendirilmesi, Yarıyılsonu/Yılsonu sınavı hesaplama sistemi ve aralıklarına göre yapılır.

Mutlak Değerlendirme Sistemi (MDS)

MADDE 29 - (1) Mutlak değerlendirme sistemi, bir öğrencinin başarısını, öğrencinin ait olduğu gruptaki diğer öğrencilerin başarısına göre değil, her bir öğrencinin notunu bağımsız olarak, belirli mutlak standartlara göre ölçer.

MADDE 30 - (Değişik:Senato 20/10/2021-2021/22-1) (1) Bağlı Değerlendirme Sistemine göre başarı notu hesaplanmadığı durumlarda öğrencilerin HBN'leri **Tablo 1'de** gösterilen "mutlak aralıklar"a göre başarı notu olarak harfli notlara çevrilir. Mutlak değerlendirme sisteminde kusurlu HBN'ler en yakın (0,50 ve üzerindeki kusurlar bir üst) tam sayıya yuvarlanır.

Tablo 1 – Mutlak Aralıklar

Dörtlük Sistem Notu	Harf Notu	HBN Aralıkları
4.00	AA	88 – 100
3.50	BA	79 – 87
3.00	BB	71 – 78
2.50	CB	63 – 70
2.00	CC	55 – 62
1.50	DC	47 – 54
1.00	DD	40 – 46
0.50	FD	31 – 39
0.00	FF	0 – 30

MADDE 31– (Değişik:Senato 20/10/2021-2021/22-1) (1) Bir dersten veya uygulamadan başarılı olmak için yıl/yarıyıl sonu sınavı puanı alt sınır (YSAL) değerinin 40 ve Dönem Sonu Ham Başarı Notunun (HBN) 35 olması gereklidir. Bu notların altında kalan öğrencilere doğrudan FF harf notu verilir.

(2) Değerlendirmeye esas olacak üç sınır değer şunlardır;

a) Bir dersten veya uygulamadan başarılı olmak için gerekli yıl/yarıyıl sonu sınavı puanı alt sınır (YSAL) değeri 40'dır.

b) Bir dersten veya uygulamadan başarılı olmak için gerekli başarı notu alt sınır (HBN) değeri 35'dir.

c) İstatistiksel değerlendirmeye dâhil edilecek başarı notlarının alt sınır (DKL) değeri 20'dir.

(3) Başarı değerlendirme sistemi olarak bağlı değerlendirme sisteminin hesaplanması durumunda derse devam koşulunu sağlayan, yıl/yarıyıl sonu sınavına giren ve değerlendirmeye katma limiti (DKL) değerini aşan öğrenci sayısı;

a) 15 ya da 15'den az ise mutlak değerlendirme sistemi uygulanır.

b) 15 üzerinde ise bağlı değerlendirme sistemi uygulanır.

(4) YSAL değerinin altında not alan öğrencilerin notları, DKL değerinin üzerinde olmak şartıyla sınıf ortalaması ve standart sapma hesaplamasına katılır.

(5) Başarı değerlendirme yönteminin belirlenmesinde;

a) Standart sapmanın 0 olması halinde otomatik olarak mutlak değerlendirme sistemi uygulanır.

b) Aritmetik ortalamasının 65'in altında olması halinde otomatik olarak bağlı değerlendirme sistemi uygulanır.

c) Aritmetik ortalamasının 65 ve 65'den büyük olması durumunda otomatik olarak mutlak değerlendirme sistemi uygulanır.

(6) Bağlı değerlendirme sonrasında öğrencinin harf notu ve başarı katsayısı, mutlak değerlendirme ile elde edeceği harf notu ve başarı katsayısından daha alt düzeyde ise öğrencinin başarı değerlendirmesi mutlak değerlendirme sistemi ile yapılır.

(7) Başarı değerlendirme yöntemi için hesaplanan aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri mazeret sınavı, yıl/yarıyıl sonu sınavı, sınav notlarının düzeltilmesi gibi not değişimlerinden etkilenmeyerek sabit kalır.

(8) Hesaplamalarda her işlemten sonra yuvarlama işlemi yapılır. Yuvarlama işlemi; virgülden sonraki üçüncü hane, beşten küçükse virgülden sonraki ikinci hane değiştirilmeden; virgülden sonraki üçüncü hane beş veya beşten büyükse, virgülden sonraki ikinci hane bir artırılacak şekilde yapılır.

Bağlı değerlendirme sistemi (BDS) ve adımları

Madde 32- (Değişik:Senato 20/10/2021-2021/22-1) (1) Bağlı değerlendirme sistemi; bir öğrencinin başarısının, dersteki diğer öğrencilerin başarı düzeylerine göre değerlendirilmesidir. Bu yöntemin kullanılmasındaki temel amaç, belirli bir dersi alan öğrencileri 100 tam puan üzerinden aldıkları mutlak notlara göre değil, o dersi alan grup içinde gösterdikleri performansa göre notlandırmaktır. Performans, bir öğrencinin sınıf ortalamasına göre hangi konumda olduğudur.

(2) Bağlı değerlendirme sisteminde bir öğrencinin sınıf not ortalamasının ne kadar altında veya üstünde olduğunun saptanması, istatistiksel yöntemler kullanılarak yapılmaktadır. Öğrencinin ortalamaya göre uzaklığını tespit etmede, ilgili sınıftaki notların standart sapması kullanılır.

(3) Başarı notları, DKL değerinden büyük olan öğrencilerin 100 tam puan üzerinden hesaplanmış olan

başarı notları kullanılarak sınıf ortalaması aşağıdaki formüle göre bulunur. Sınıf ortalaması; bir sınıftaki başarı notlarının aritmetik ortalamasıdır.

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\text{Ham Not Ortalaması} = \frac{\text{Notları Değerlendirilecek Öğrencilerin Notlarının Toplamı}}{\text{Hesaplamaya Katılan Öğrenci Sayısı}}$$

$\bar{X}$ = Sınıf ortalaması

X = Bir öğrencinin başarı notu

N = Hesaplamaya katılan öğrenci sayısı

(4) Standart sapma aşağıda verilen formüle göre hesaplanır. Standart sapma; bir sınıftaki notların sınıf ortalamasına göre gösterdiği dağılımı belirten bir ölçüdür.

$$S = \frac{1}{N} \sqrt{N \sum X^2 - (\sum X)^2}$$

S = Standart sapma

X = Bir öğrencinin başarı notu

N = Hesaplamaya katılan öğrenci sayısı

(5) Her öğrencinin T-puanı aşağıdaki formüle göre hesaplanır.

a. Standart sapma 10'un altında ise

$$T = (65 + (x - \bar{x})) \left(\frac{S}{10} \right)^{-0,01(x - \bar{x})}$$

b. Standart sapma 10 ve üzerinde ise

$$T = (0,5 S + 5) \left(\frac{x - \bar{x}}{S} \right) + 65$$

6) Grubun ortalamasının standart hatası aşağıdaki formülle hesaplanır ve hesaplanan standart hata öğrencinin t puanına eklenir.

$$S_x = \frac{S}{\sqrt{N}}$$

S_x=Standart Hata

(7) Her öğrencinin T-puanına göre harfli başarı notu aşağıdaki bağlı notların T-puanı cinsinden alt sınır değerleri tablosu yardımıyla;

a) Öğrencinin hesaplanan T-puanına göre aşağıdaki tablodaki alt sınır değerlere uygun olarak öğrencinin harf notu belirlenir.

b) Bir dersin YSAL değerinin ya da HBN değerinin altında kalan öğrencilerin, T-puanları hesaplanmaz ve FF notu verilerek o dersten doğrudan başarısız sayılırlar.

Bağlı notların T-skoru cinsinden alt sınır değerleri									
Sınıf Ortalaması ($\bar{x}$)	FF 0,00	FD 0,50	DD 1,00	DC 1,50	CC 2,00	CB 2,50	BB 3,00	BA 3,50	AA 4,00
$60,00 < \bar{x} < 65,00$	<39	39- 43,99	44- 48,99	49- 53,99	54- 58,99	59- 63,99	64- 68,99	69- 73,99	>74
$55,00 < \bar{x} \leq 60,00$	<41	41- 45,99	46- 50,99	51- 55,99	56- 60,99	61- 65,99	66- 70,99	71- 75,99	> 76
$50,00 < \bar{x} \leq 55,00$	<43	43- 47,99	48- 52,99	53- 57,99	58- 62,99	63- 67,99	68- 72,99	73- 77,99	> 78

$45,00 < \bar{X} \leq 50,00$	<45	45-49,99	50-54,99	55-59,99	60-64,99	65-69,99	70-74,99	75-79,99	>80
$40,00 < \bar{X} \leq 45,00$	<47	47-51,99	52-56,99	57-61,99	62-66,99	67-71,99	72-76,99	77-81,99	>82
$35,00 < \bar{X} \leq 40,00$	<49	49-53,99	54-58,99	59-63,99	64-68,99	69-73,99	74-78,99	79-83,99	>84
$\bar{X} \leq 35,00$	<51	51-55,99	56-60,99	61-65,99	66-70,99	71-75,99	76-80,99	81-85,99	>86

Diğer sınavların değerlendirilmesi

MADDE 33- (1) Tek ders, intibak, muafiyet v.b. sınavların değerlendirilmesinde, söz konusu sınavda alınan not HBN kabul edilerek mutlak değerlendirme sistemi aralıkları kullanılır.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yürürlük

MADDE 34- (1) Bu Yönergenin hükümleri Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer. Bu Yönergenin kabulünden önce 12/12/1998 tarih ve 1998-41/3 sayılı Senato Kararı ile kabul edilen Önlisans-Lisans Eğitim Öğretim Yönergesi ile 04/09/2015 tarihli Senato Kararı ile kabul edilen Bağlı Değerlendirme Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürütme

MADDE 35- (1) Bu yönergeyi Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörü yürütür.